

Rzeszów 2015-02-27

SPRAWOZDANIE

W sprawie kontroli przestrzegania praw osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie przebywających w Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych Niepełnosprawnych Intelktualnie im. Józefy Jaklińskiej w Rzeszowie przy ul. Powstańców Styczniowych 37 przeprowadzonej w dniu 27 luty 2015r.

W dniu 27 luty 2015r. na podstawie Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 października 2012r. w sprawie sprawowania kontroli przyjęcia i przebywania osób z zaburzeniami psychicznymi w szpitalach psychiatrycznych i domach pomocy społecznej oraz sposobu jej dokumentowania (Dz.U. 2012.1147) przeprowadziłam czynności kontrolne w w/w Domu.

Kontrola obejmowała swoim zakresem między innymi wszystkie czynności wymienione w & 2 ust. 2 cyt. wcześniej rozporządzenia. Aktualnie Dom działa na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 8 marzec 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 13 z 1996r. poz74 z późniejszymi zmianami)
2. Ustawy z dnia 5 czerwiec 1998r o samorządzie powiatowym (Dz. U. nr 91 z 1998r. poz. 578 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 r. nr 64 poz.593 z późniejszymi zmianami) oraz aktów wykonawczych do tej ustawy
4. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 o działalności leczniczej (DZ. U. nr 112 z 2011r poz. 654)
5. Rozporządzenia Min. Zdrowia i Opieki Społecznej z 28 czerwca 2012r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania (Dz.U z 2012 poz. 740)
6. Rozporządzenia Ministra Pracy Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012r w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012r poz. 964)
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r.o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011r. nr231poz.1375 z późn. zm.)
8. Regulaminu organizacyjnego.
9. Statutu i uchwały

Na mocy uchwały nr LVII/1085/2013 Rady Miasta Rzeszowa z dnia 27 sierpnia 2013r w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy ul. Ofiar Katynia 1 od dnia 1 stycznia 2014r Środowiskowy Dom Samopomocy który funkcjonował w strukturze organizacyjnej Domu Pomocy Społecznej dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w Rzeszowie stał się odrębną jednostką organizacyjną.

Domu Pomocy Społecznej ten ma charakter ponad lokalny i przeznaczony jest dla 85 osoby niepełnosprawne intelektualnie obojga płci . Do domu przyjmowane są osoby na podstawie decyzji wydanych z upoważnienia Prezydenta Miasta Rzeszowa przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeszowie .Domem kieruje Dyrektor zatrudniony przez Prezydenta Miasta Rzeszowa. Z kolei Dyrektor kieruje domem przy pomocy kierowników komórek organizacyjnych tj. Działu Opiekuńczo – Terapeutycznego, Działu Finansowo – Księgowego, Działu Administracyjno – Gospodarczego,

Dom zatrudnia następujących pracowników w zakresie działalności podstawowej na dzień 27 luty 2015r.:

- 1 kierownik działu opiekuńczo-terapeutycznego
- 6 pielęgniarek
- 17 opiekunów
- 1 sanitariusz
- 8 pokojowych
- 1 dietetyczkę
- 1 technik fizjoterapii
- 2 pracowników socjalnych
- 1 instruktorów terapii zajęciowej
- 1 terapeuta
- 1 terapeuta-pracownik ds.kulturalno-oświatowych
- 1 lekarz stomatolog – umowa zlecenia

• 1 na ¼ etatu kapelan
w zakresie działalności gospodarczej

- 5 kucharzy
- 2 osoby w pralni
- 1 rzemieślnika
- 1 kierowcę

w administracji

- 1 dyrektor
- 1 kierownik działu administracyjno-gospodarczego
- 1 główny księgowy
- 1 księgowa
- 1 administrator
- 1 referent
- 1 na $\frac{1}{8}$ etatu inspektor ds. bhp i ppoż.

W Domu wygospodarowano miejsce na świetlicę "poznawania świata,, dostępną dla mieszkank jak i osób z zewnątrz np. dla dzieci autystycznych.

Na dzień 26 luty 2015.r stan osobowy wynosi 82 osoby.

Struktura wieku przedstawia się następująco:

- 19 – 40 lat – 17 osób
- 41 – 60 lat – 36 osób
- 61 – 64 lat – 5 osób
- 65 – 74 lat – 12 osób
- 75 – 79 lat – 2 osoby
- 80 lat i więcej – 13 osób

Wśród mieszkank Domu jest:

- osób ubezwłasnowolnionych całkowicie – 67
- częściowo – 1 osoba
- osób nie ubezwłasnowolnionych - 17,

W 2014r. do domu przyjęto 2 osoby, 2 osoby zmarły.

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym dom przeznaczony jest dla 85 osób niepełnosprawnych intelektualnie obojga płci. Mieszkanki mają bardzo dobre warunki lokalowe albowiem mieszkają w pokojach 1, 2, 3 osobowych.

Przyczynami umieszczenia osób w Domu jest zazwyczaj trudna sytuacja rodzinna, materialna, mieszkaniowa, a w szczególności przewlekła choroba nie wymagająca leczenia szpitalnego lub stałej opieki.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzam, że ogólnie prawidłowo jest prowadzona dokumentacja medyczna stanowiąca podstawę przyjmowania i przebywania w

Domu. Każda mieszkanka ma oddzielną teczkę z całą dokumentacją medyczną, w której znajduje się między innymi wywiad lekarski oraz wszelkie karty informacyjne z leczenia szpitalnego, adnotacje lekarzy specjalistów, historie obserwacji pielęgniarskich. Dokonano przeglądu losowo wybranych teczek osobowych :

W organizowaniu życia mieszkanki uwzględnia się min. takie potrzeby jak:

- podmiotowe traktowanie i partnerstwo ze strony personelu,
- posiadanie własnych drobnych przedmiotów,
- korzystanie z własnego ubrania,
- spożywanie posiłków w warunkach zbliżonych do domowych,
- udział w czynnościach związanych z ich codziennym życiem ,
- przełamywanie izolacji i monotonii życia w domu.

Mieszkanki mają prawo do samorządnego organizowania się w celu reprezentowania swoich interesów. Istnieje samorząd mieszkanki. Ze spotkań samorządu sporządzany jest protokół.

Zeszyt skarg i wniosków jest dostępny dla mieszkanki. W roku 2014 odnotowano 2 skargi i 1 w 2015r. mieszkanki na mieszkanki. Jedna skarga dotyczyła przewodniczącej samorządu mieszkanki na jedną z mieszkanki z uwagi na fakt palenia przez nią papierosów w łazience. Personel zobowiązał się do pomocy w przemieszczaniu mieszkanki ze złamaną nogą do palarni. Druga skarga dotyczyła z kolei częstego opuszczania Domu przez jedną z mieszkanki. Ustalono, że opiekun prawny mieszkanki wyraził zgodę na kilkugodzinne wyjścia. Trzecia skarga dotyczyła agresji słownej między mieszkankami co znalazło swój finał na konsultacji z psychologiem.

Obowiązkiem mieszkanki Domu jest w szczególności:

- uiszczanie opłat za pobyt w Domu,
- współdziałanie z personelem w zaspokajaniu swoich potrzeb,
- dbanie o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny, porządek wokół siebie,
- przestrzeganie norm i zasad współżycia oraz zarządzeń porządkowych.

Mieszkanki placówki są zameldowane na pobyt stały.

W 2014r. nie zastosowano wobec żadnego mieszkańca Domu przymusu bezpośredniego wg oświadczenia Dyrektora Domu.

Od marca 2014r. do marca 2015r. przeprowadzono w Domu następujące kontrole:

16.04.2014r. - Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny kontrola kompleksowa warunków pracy, utrzymania należytego stanu sanitarno-higienicznego DPS,

13-05-24.06. 2014 - Urząd Miasta Rzeszowa - prawidłowość wykonywanych zadań z zakresu udostępniania informacji publicznej ; w ramach tej kontroli Dyrektor Domu udzielił odpowiedzi odnośnie zaleceń pokontrolnych zobowiązując się do ich realizacji,
24.06.-25.06.2014r. Wojewoda Podkarpacki – kontrola kompleksowa – brak zaleceń
08.12.2014 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rzeszowie- pobór wody na obecność bakterii Legionella – bez zaleceń .

Okazano zeszyt do telefonicznych kontaktów z rodzinami podopiecznych przy udziale pielęgniarek DPS-u na przełomie 2014/15 odnotowano średnio 7 rozmów w tygodniu pracowników Domu z rodzinami mieszkańców lub mieszkańców z rodzinami .

Podczas kontroli sędzia wizytujący miał możliwość bezpośredniego kontaktu ze wszystkimi mieszkańcami domu . Nikt nie zgłaszał bezpośrednich uwag, a wręcz mieszkańcy wyrażali zadowolenie z pobytu w w/w Domu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzam, że Dom zapewnia mieszkańcom opiekę, niezbędne potrzeby bytowe, rekreacyjno – kulturalne.

Zalecenia pokontrolne

I W przypadku wystąpienia potrzeby stosowania wobec osoby z zaburzeniami psychicznymi przymusu bezpośredniego należy mieć na uwadze w szczególności regulację prawną zawartą w Rozporządzenia Min. Zdrowia z dnia 28.06.2012r. w sprawie sposobu stosowania i dokumentowania zastosowania przymusu bezpośredniego oraz dokonywania oceny zasadności jego zastosowania.

II Zaleca się w dalszym ciągu okresowo rozważać możliwość (po uprzedniej konsultacji z lekarzem psychiatrą ,rozmowie z rodziną danej osoby) wystąpienia z wnioskiem do Prokuratury o ewentualne złożenie wniosku o ubezwłasnowolnienie całkowite lub częściowe danego mieszkańca (mogłoby to ułatwić procedurę związaną z leczeniem , meldowaniem podopiecznych).

III Konieczne jest dalsze intensyfikowanie współdziałania Domu z rodzinami i opiekunami mieszkańców Domu , zwłaszcza w tych przypadkach gdzie te kontakty z rodziną są sporadyczne.